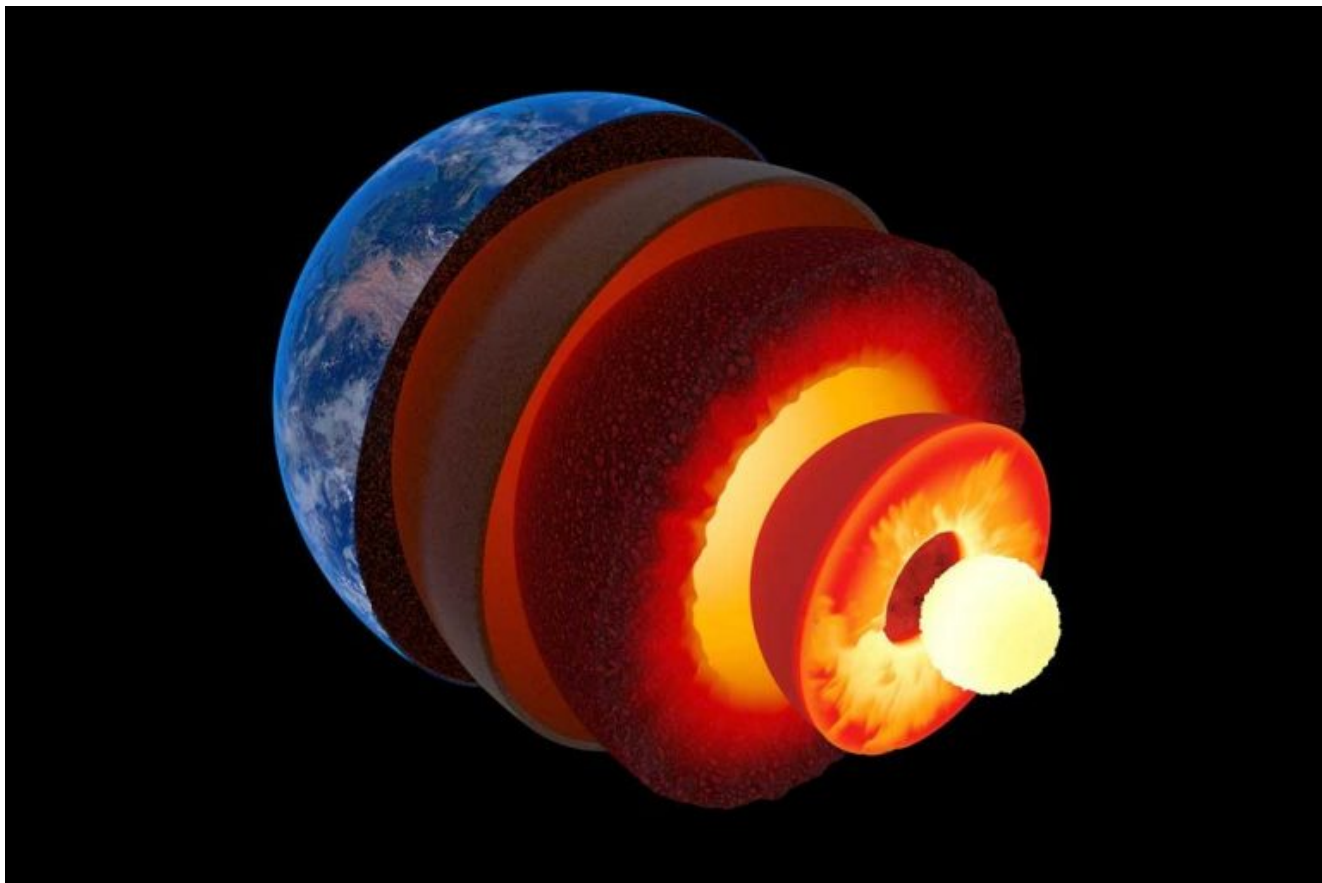

اسرار حج - قسمت اول: گسترش زمین

به مناسبت ایام حج، مطالب مکارم الابرار نیز رنگ و بویی از این ایام خواهد گرفت، و در چند مطلب به گوشه هایی از اسرار حج اشاره میکنم.

ابتدا، از مسلمات ما است که زمین خانه کعبه اولین زمینی است که ایجاد شده و سایر اراضی از آن گسترش یافته، چنانکه خداوند میفرماید: **إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وِ اَمَامَ جَوَادِ عَلَيْهِ السَّلَامُ** در تفسیر این آیه میفرماید: **فَأَوَّلُ بُقْعَةٍ خُلِقَتْ مِنَ الْأَرْضِ الْكَعْبَةُ ثُمَّ مَدَّتِ الْأَرْضُ مِنْهَا**، یعنی: اولین قطعه ای که از زمین خلقت یافت، زمین کعبه بود و سپس زمین از آن گسترش یافت.

حال در چگونگی زمین ابتدایی کعبه و گسترش زمین از آن چند فرضیه میتوان متصور شد:

1- زمین کعبه تنها خشکی روی زمین بوده و به مرور با کم شدن آب ها خشکی ها از این نقطه گسترش یافته.

2- زمین کعبه اولین زمین بوده و ذره ذره از جوانب این زمین ذراتی بهم آمده و گسترش یافته اند.

نظریه اول از این جهت مردود است که زمین کعبه، اولین خشکی بر روی آبها نبوده بلکه اولین قطعه زمینی است که ایجاد شده، چرا که خداوند میفرماید: **وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا ، أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَ**

مَرَعَاهَا، یعنی زمین گسترانیده شده بود و پس آن آب ها از آن خارج شد.

نظریه دوم نیز مردود است چرا که بر اساس چنین فرضی زمین را مسطح فرض کرده و زمین را از دو حالت خارج ندانسته ایم، یا اینکه بی نهایت گسترش یافته و یا دارای لبه است، (یعنی جایی که بیش از آن گسترش نیافته است). و مشخص است که این تصورات عقلا و علماً جایگاهی ندارد.

اما نظریه سوم که بنده برداشت میکنم این است که زمین ابتدا توده کروی شکل کوچکی بوده که مساحت آن به اندازه زمین کعبه بود و پس از آن مانند بادکنکی که هر چه باد میکنند مساحت آن بیشتر میشود، به همان صورت کروی خود بزرگ و بزرگ تر شد تا اینکه به حد فعلی رسید، چنانکه امروز نیز با شواهدی مانند سنگ های رسوبی و دلایل دیگر، این نظریه اثبات شده و دقیقاً همانطور که در مطالب [نظریه بیگ بنگ](#) اشاره داشتم، دانشمندان امروزی نیز پی برده اند که زمین ابتدا توده مذابی بوده و به مرور روی آن را پوسته جامدی میگیرد، که ما از آن به خاکستر انفجار اولیه یاد کردیم، و همان مواد مذاب است که گاه از دل کوه های آتشفشان خارج میشود.

از مؤیدات دیگر این نظریه این است که:

اولاً هر چیزی که بالطبع در حیزش قرار بگیرد کروی می ایستد، چنانکه امروز نیز از خود زمین گرفته تا [کره آب و هوا و آتش](#) که پیش از این توضیح داده ام تا یکایک افلاک و کرسی و عرش همه کروی شکل هستند، بنابر این اولین توده کره خاکی نیز بایست بر طبق همین قانون باشد، تا شکل امروزی آن نیز کروی شکل بشود.

دوماً امام علیه السلام میفرماید **خُلِقَتْ مِنَ الْأَرْضِ الْكَعْبَةُ ثُمَّ مُدَّتِ الْأَرْضُ مِنْهَا**، یعنی زمین از آن گسترانیده شد. حال اگر زمین کعبه ابتدا همین قسمت امروزی بوده و سایر اراضی ذرات دیگری است که به اطراف این زمین چسبیده، دیگر از آن بودن معنی ندارد. اما طبق آنچه که گفتم تمامی زمین همان قطعه اولیه بوده که تنها مانند وسیع شدن سطح بادکنک وسیع تر شده و زمین همان زمین است.

البته قصد بیان این مطالب را نداشتم و میخواستم به مسائل باطنی و مخصوصاً اخلاقی و سیر و سلوک مربوط به حج وارد شوم اما مطلب بطول انجامید و بیش از این چیزی بگویم خسته کننده خواهد بود.